

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és Irodahivatal:
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11-55-62.
Postatakarékpénztári csekk száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P.

Budapest, 1940.

XXI. évfolyam, 5. szám.

Február hó 4.

Kétféle háború

teszi próbára a világ idegeit: Az északon és keleten a legmodernebb harci eszközök felhasználásával folyó véres háború mellett, már ennél hosszabb idő óta javában dúl a gazdasági világháború. És ahogyan a katonai háborúknak megvannak a nagyképű és szószátyár „kávéházi hadvezérei”, szakértői, éppen úgy, talán még nagyobb számban szólnak hozzá a felelőtlen és sokszor rosszindulatú „szakértők” a gazdasági háború során felmerülő problémákhoz is. Az utóbbi időben például lépten-nyomon hangzottak el kijelentések és megállapítások a magyar-német gazdasági kapcsolatokról, amely híresztelések úgy állították be a kérdést, mintha ezekre a kapcsolatokra Magyarország súlyosan ráfizetne. Szükséges tehát, hogy néhány tárgyilagos, számokkal alátámasztott adatát ismertessük ennek a kapcsolatnak. A múlt esztendőben Németországba 300 millió pengő értékű árut vittünk ki és 240 millió pengő értékű cikket hoztunk be onnan. Ezzel szemben a világválság előtti esztendőben Németországba és Ausztriába 430 millió pengőnyi árut vittünk ki és 310 millió értékű árut hoztunk be. A számok egész serege igazolja, hogy a magyar-német gazdasági kapcsolat nemcsak hogy nem veszélyezteti a magyar mezőgazdasági és ipari érdekeket, hanem minden vonatkozásban az általános nemzeti érdekekhez alkalmazkodik. A gazdasági háború „szakértői” tehát valótlanságokkal iparkodnak izgalmat kelteni és egyéni, vagy politikai érdekeik malmára hajtani a vizet...

A magyar parasztról

nyilatkozott Magyarország főuri származású és tudományos munkájával az egész világ megbecsülését és elismerését bíró miniszterelnöke: Teleki Pál gróf azon az ünnepségen, amelyet tiszteletére rendeztek a földrajztudomány világ-hírű tudósai. „Senkivel nem érzek olyan közvetlen kapcsolatot, — vallotta meg a miniszterelnök — mint a magyar paraszttal.”

És bár az ország politikai életét irányító miniszterelnök, aki egyúttal a föld népével együttérző ősi mágnáscsalád leszármazottja, nyilatkozott így a paraszt iránti érzelmeiről, mégis azok a szavak, amelyekkel kijelentését megindokolta Teleki Pál gróf, bizonyosságai annak, hogy ezt a kijelentést nem-

csak az évszázadok során kialakult népszerűsége, még kevésbé a viszonyok diktálta politikai szempont — népszerűségi törekvés — sugallta. Leszegezte ugyanis a miniszterelnök, hogy a magyar paraszt sorsdöntő nagy kérdésekben a maga higgadságával, megfontoltságával, józanságával éppen olyan bölcsen képes cselekedni, mint azok, akik nagy műveltségükre támaszkodhatnak elhatározásaik, véleményük megalkotásánál. A földtől elszakadt, a paraszti sorsot elhagyó, de csak negyed, vagy félműveltség-

gel bíró emberek viszont hajlamosak az elhamarkodott, szélsőséges álláspont elfoglalására. A falvak népe hálás szeretettel veszi tudomásul értékeinek magas helyről történt elismerését, annak hangsúlyozásával, hogy amint ez az ősi józanság tartotta fenn az országot a népek tengerében, ugyanúgy megőrzi a magyar paraszt továbbra is lelkében ezeket az értékeket, amelyek előtt ime, az ország magas közbizalmi méltóságának betöltője és az európai hírű tudós is fejet hajtott...

POLITIKA

TELEKI PÁL GRÓF MINISZTERELNÖK AZ IDŐSZERŰ POLITIKAI KÉRDÉSEKRŐL

A Magyar Élet Pártja január 25-én este értekezletet tartott. Az értekezlet megnyitása után Donáth György országgyűlési képviselő szavazta a szociáldemokrata párt legutóbbi, a Vasárnap mult heti számában ismertetett nyilatkozatát, kifejtve, hogy a nyilatkozat ellentmondásokat tartalmaz és nélküli az öszinteséget.

Teleki Pál gróf miniszterelnök válaszában megállapította, hogy a szociáldemokrata párt nyilatkozata benne is csúszást keltett. Véleménye szerint a nyilatkozat nem tekinthető a magyar munkásság, hanem csak a szakszervezeti tanács megnyilatkozásának. A magától értetődő, minden magyar emberre kötelező terhek vállalása azt a látszatot kelti, mintha a szakszervezeti tanács a magyar nemzetet egyesületnek tekintené, amelybe be lehet lépni, vagy amelyből ki lehet válni. A nyilatkozat egyes feltűnő kitételeit sorra boncolva, megállapította a miniszterelnök, hogy

a nyilatkozat nem fejezi ki eléggé nyíltan, hogy a szociáldemokrata párt szakítani kíván az eddigi irányzattal és fenntartás nélkül a nemzeti irányt kívánja követni.

A miniszterelnök szavait az értekezlet egyöntetű helyesléssel fogadta.

Ezután a jelenlévő képviselők több interpellációt intéztek a miniszterelnökhöz és a kormány jelenlévő tagjaihoz.

Teleki Pál gróf miniszterelnök az egyik interpellációra válaszolva részletesen ismertette az úgynévezett álláshalmozásokra vonatkozó álláspontját, amely szerint a kérdést általános érvényű rendelkezésekkel rendezni nem lehet, természetes azonban, hogy a kirívó esetek megszün-

telése érdekében intézkedés történik.

Vitéz Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter az állatárak hanyatlásáról elhangzott interpellációra válaszolva rámutatott arra, hogy a rossz takarmány-termés miatt az állattartó gazdák hátrányos helyzetbe jutottak, mert a sovány állatok ára esett, míg a hizottaké a tavalyival szemben lényegesen emelkedett.

A kormány igyekszik intervenció vásárlásokkal a nehézségeket leküzdeni, ezenkívül takarmányvásárlás céljaira a hitel-szövetkezetek útján 5 millió pengős hitelt bocsájtott a gazdaközönség rendelkezésére.

A pártértekezlet után pártvaesora volt.

CSÁKY ISTVÁN GRÓF KÜLÜGYMINISZTER BESZÁMOLÓJA

A képviselőház külügyi bizottsága január 30-án délután ülést tartott Imrédy Béla elnökletével. Az ülésen Teleki Pál gróf miniszterelnök és a kormány több tagja vett részt. Imrédy Béla elnök megnyitó szavai után Csáky István gróf külügyminiszter tájékoztatta a külügyi bizottságot a velencei megbeszélésekről és Magyarország külpolitikai helyzetéről, majd a miniszterelnök egy elhangzott felszólalásra adott részletes válasza után az elnök Imrédy Béla az egész bizottság nevében megköszönve a külügyminisztertől kapott kimerítő tájékoztatást az ülést beárta.

Keyéssel utóbb a felsőház külügyi bizottsága ült össze Kánya Kálmán elnökletével. Kánya Kálmán elnök megnyitó szavai után Csáky István gróf külügyminiszter tartott exozét, amely főbb vonásaiban megegyezett a képviselőház külügyi bizottságának ülésén elhangzott tájékoztatóval.

A MINISZTERELNÖK CIKKE EGY AMERIKAI UJSÁGBAN

A New York Times egyik legutóbbi száma a fenti cím alatt közli Teleki Pál gróf miniszterelnöknek a lap munkatársa előtt tett nyilatkozatát. A határozott hangú nyilatkozatban Teleki Pál gróf miniszterelnök a magyar-román viszonyra vonatkozóan kijelentette, hogy „nem alkudozunk arról, amit jogunknak tekintünk és szabadon megtegyük, amit kötelességünknek tartunk. Számunkra ez a becsület kérdése, ami nem függ össze területi követeléseinkkel, hanem mint a nyugati keresztény civilizáció védőinek hagyományos helyzetéből származik.”

A cikkhez fűzött soraiban a cikk írója nagy elismeréssel emlékezik meg a tudós miniszterelnökről, aki, — mint a cikk megállapítja — „kombinációja a katonának, a tudósnak és a politikai filozófusnak. Politikája nyugodt és ezt a nyugalmat továbbadta nemzetének, amely úgy látszik, összeszedte szétszórt erőit és készen áll, hogy szembeszálljon bármilyen felmerülő veszéllyel.”

A FELVIDÉKI PÁRT EGYESÜLT A MAGYAR ÉLET PÁRTJÁVAL

A Felvidéki Egyesült Magyar Párt országos pártvezetősége január 30-án pártvezetőségi ülést tartott, amely Jaross Andor nagyhatású beszéde és számos hozzászólás után egyhangúlag úgy határozott, hogy az országos pártvezetőség teljes bizalmáról biztosítja az elnökséget és a megvalósítandó teljes politikai egység érdekében felhatalmazza az országos elnökséget, hogy folytassa és fejezze be a Magyar Élet Pártjával az egyesülésre vonatkozóan folyamatban lévő tárgyalásokat.

KÉPVISELŐHÁZ

A képviselőház január 25-iki ülésén megkezdte a legkisebb mezőgazdasági munkabérekéről szóló törvényjavaslat vitáját. Németh Andor előadó ismertette a törvényjavaslatot, amelynek főbb rendelkezéseiről már beszámoltunk olvasóinknak. A javaslat indokolásában az előadó részletesen kifejtette, hogy fontos nemzeti érdekek követelik meg a mezőgazdasági munkásság szociális helyzetének rendezését.

Megay Károly, a MEP vezérszónoka hangoztatta, hogy a kormányzat legfőbb feladatának az agrárszociális kérdések megoldását tartja. Fontos, hogy minél sürgősebben megvalósítást nyerjen a családi munkabér rendszere.

A Ház január 26-iki ülésén folytatta a törvényjavaslat vitáját. A hozzászólók elismeréssel emlékeztek meg a törvényjavaslat szociális szelleméről és hangsúlyozták, hogy nagy jelentősége van annak, hogy akkor,

amikor Európa lángokban áll, a magyar kormány ilyen építő célzatú, szociális törvényjavaslattal áll elő. Hangoztatták azt is a szónokok, hogy a vita során nem szabad ellentéteket támasztani a gazda és a mezőgazdasági munkás között, mert a javaslat rendeltetése éppen az, hogy a szociális igazság és igazságosság elvét érvényesítsék.

Hasonlóan magas szellemben világították meg a javaslat rendelkezéseinek fontosságát a január 30-iki ülés felszólalói is.

A január 31-iki ülésen folyt vita során Meixner Emil rámutatott arra, hogy az ilyen törvényjavaslatok jelentik az igazi keresztény, nemzeti és fajvédő politikát. Szabó Gyula arra mutatott rá, hogy a falu népe jólétének emelése megakadályozza a falvak elnéptelenedését.

Ezután a vitát félbeszakítva az interpellációkra tértek rá. Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter az interpellációkra válaszolva konkrét adatokkal cáfolta meg a mezőgazdasági öregségi biztosításra vonatkozó kifogásokat és bejelentette, hogy megfelelő propaganda indult, hogy a mezőgazdasági munkások kiáltásait biztosítási könyvük és a bélyegeket beragasszák, majd bejelentette, hogy a megfelelő gyalpajzások biztosítására intézkedés történt és remélhető, hogy néhány napon belül már ezek az árak érvénybe is lépnek; végül az állatárak hanyatlásának megszüntetése érdekében tett intézkedéseket ismertette bejelentette, hogy a sovány marha kivitele érdekében intézkedés történt.

A PÉNZÜGYMINISZTER KITÜNTETÉSE

A kormányzó Reményi-Schneller Lajos titkos tanácsos, pénzügyminiszternek a Magyar Érdemrend nagykeresztjét adományozta.

MEGSEMISITETT NYILASMANDÁTUM

A közigazgatási bíróság január 30-án fejezte be az Orosz Mihály jáspapáti mandátum ellen benyújtott petíció tárgyalását és a nyilasképviselő mandátumát megsemmisítette.

A Kormányzó Ur az Öntözésügyi Hivatal előadásán

A Magyar Királyi Öntözésügyi Hivatal vetített képes előadássorozatát rendez a budapesti Uránia filmszínházban. Az előadássorozaton kitűnő előadók ismertetik a Hivatal eddigi munkásságát, az elért eredményeket és a további programot. A megnyitó előadáson József főherceg, Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter, a felsőház és a képviselőház elnökei és a magyar közélet számos előkelősége jelent meg. Az előadásra szárnysegédje kíséretében megérkező vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzót a filmszínház előtt Kállay Miklós, az Öntözésügyi Hivatal elnöke fogadta.

Kállay Miklós elnöki megnyitójában a Hivatal célkitűzését ismertette kifejtette, hogy a cél: végrehajtani, befejezni Széchenyi István gróf programját, a folyók, árvek megrendszabályozása és a belvizek lecsapolása után a vizek hasznosítását, kihasználását megvalósítani.

Az elnöki megnyitó után elhangzott előadásokat nagy tetszéssel fogadta az előkelő közönség.

KAÁN KAROLY

Ismét megfogyott eggyel a nagy, kifogyhatatlan energiával dolgozó magyarok száma: Kaán Károly ny. államtitkár, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, a Természetvédelmi Tanács elnöke, az Országos Erdészeti Egyesület és a Finn Erdészettudományi Társaság t. b. tagja, egész sereg magas kitüntetés tulajdonosa, 72 éves korában, rövid szenvedés után, január 28-án éjjel elhunyt.

A kivételes tehetségű Kaán Károly Nagymagyarország erdészetének megszervezése körül szerzett halhatatlan érdemeket, majd Trianon után, erőteljes irodalmi és propaganda tevékenységet fejtett ki a megcsönkített ország észszerű fásítása, erdősítése érdekében és nagyszerű művekkel gyarapította a magyar szakirodalmat.

A kiterjedt és sokoldalú tudományos és irodalmi munkásság mellett, mindenkor maradt ideje a falu ügyeivel való szeretetteljes és beható foglalkozásra is. Tevékenyen részt vett a „Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség munkájában és a Szövetség nemcsak lelkes igazgató-választmányi, hanem agilis elnöki tanácstagját is gyászolja az elhunytban. A Szövetség által ötvenként rendezni szokott Községek Kongresszusának munkájában is részt vett. A március 7-8-án tartandó III. Országos Kongresszus egyik szakbizottságának elnöki tisztségét a legnagyobb készséggel vállalta el és nagy ambícióval készült a Kongresszusra. Halálhíre ugya a Szövetségben, mint a falvakban, ahol mindenütt jól ismerték nevét és rendkívüli képességeit, mély részvételt keltett. A Falu-Gazdaszövetség és a taborában tömörült földműves-milliók Kaán Károlyban a falusi nép legmelegebb szívü barátját, törekvéseinek megértőjét és mindenkor segítőjét gyászolják.

A Falu-Gazdaszövetség a mélyen sujtott családhoz részvét- táviratot intézett és testületileg vett részt január 31-én délután a farkasréti temetőben lefolyt végtisztességen, amelyen a magyar közélet számos előkelősége megjelent.

Intézkedések a kis- és háziipar érdekében

Az iparügyi minisztérium az utóbbi időben több jelentős intézkedést foganatosított a kisipar és háziipar érdekében. Ezek közül legfontosabb a bankszerű fedezettel nem rendelkező kisiparosok és kiskereskedők hitelezésének számottevő megjavítása. A múlt hónapban 36 kisipari továbbképző tanfolyam indult meg 746 résztvevővel, szemben az 1938. év december havában rendezett 17 tanfolyammal, amelyeken összesen 375 hallgató vett részt. Megkönnyítették a szövétanfolyamok, valamint szövö-háziiparosok anyagi ellátását is. Végül megemlítendő, hogy a minisztérium egy nagyszabású gyapjufeldolgozó háziipari telep felállításában vesz részt és lépéseket tett a kárpátaljai kosárfonó háziipar megszervezésére.

A világhelyzet

az európai háboru 22-ik hetében

Ez a hét megint az olaj hete volt. Hol a közvélemény idegesen remegő hullámaira öntözték, hogy némileg lecsitítsák, hol egymás tüzet élesztették vele a szembenálló diplomáciák. Mert a sokféle alakú olajjal valóban különféle megoldásokat lehet végezni a diplomáciában is, nemcsak a fegyveres mérkőzéseknél. Lehet puffogatni az indulatok motorjait, magasba röpteni az egyoldalú remények üres léggömbjeit, káprázatos kilátásokat tárni a szorongó közhangulat elé, erősíteni a lankadó harci tüzet.

Galíciai olajforrások. Megegyezés Németország és a Szovjet között, röppent fel az első hír, amelyből alig bizonyult valami valósnak. Aztán a második: Románia havi 130.000 tonna kőolajat szállít Németországnak. Már sokkal döntőbb esemény. A viszony egyre feszültebbé válik Románia és a szövetséges hatalmak között.

Különösen Anglia és Románia között élesedik a helyzet.

Érthető is. A román kőolajtelepeket nagyrészt angol és francia tőkével munkálják meg, s most a román olajkormánybizottság rákényszeríti a román petroliumtermelés nyolcvan százalékát a németországi szállításokban való részvételre.

Vért vérről, olajat olajjal. Már szemlét is tartanak a közelketlen a francia és angol tábornokok, a mészuli olajvidékek védői és Baku felé kacsintanak, az orosz petroliumforrások irányába.

A diplomácia hangja pedig szinte robbanóvá válik közben. Chamberlain és Churchill az angolok, Daladier a franciák győzelmét jósolja. Egyet köt ki csak a francia miniszterelnök, hogy fegyverzettség és

bizalom kell a győzelemhez.

Hosszu hallgatás után megszólalt a német nép Vezére is a nemzeti szocializmus hatalomra jutásának hét éves évfordulója alkalmából.

November nyolcadikán beszélt utoljára, a müncheni pincében, ahol polgárpárti merénnyel törtek életére, de szerencsésen megmenekült. Hitler beszédét az egész világ fokozott érdeklődéssel fogadta. Kemény szavakkal ostromozta a nyugati demokráciák jelzőit: az igazságot, új rendet, nemzetközi biztonságot. Gúnyosan mondta róluk, hogy lejárt lemez. Levonta a következtetést:

— Nem segít rajtunk más, csak a saját erőnk! Ez a német nemzedék tartja vállán Németország jövőjét és Németország győzni fog! Németország sohasem fog kapitulálni! (böhölni.)

A finn harctéren újabb orosz támadások indultak meg. A finn városok bombázása is tovább folyt, amelynek során kétszáz támadó szovjet gép közül tizenötöt lőttek le a finnek. Nagyjelentőségű esemény híre érkezik a nyugati frontról: német bombavetők kilenc ellenséges hajót semmisítettek meg.

A délkelet-európai események kialakulása a Balkán-szövetség közeli tanácskozásán várható. Hír szerint

a szövetséghez tartozó négy állam a béke fenntartására törekszik.

Nem könnyű azonban e tekintetben Románia helyzete, amely az olajkérdés miatt a nagyhatalmak ütközőjébe került, s eléggé súlyosítja a kérdést Magyarország és Bulgária jogos követelése is.

A MAGYAR KATONA

A ma háborui előtt még azok is sok tekintetben értetlenül állanak, akik a megelőző világháborút átéltek és átszenvedték. A totális (teljes) háboru, amely egyaránt folyik a légi, szárazföldi és tengeri arcvonalakon s arcvonalmögötti részekben, nem tisztán fegyveres mérkőzés. Éppen olyan mértékben sajtó és rádióharc, diplomáciai erőfeszítés és mindenképp gazdasági háboru. S el lehet mondani, hogy amilyen mértékben fejlesztették a technika vívmányai a fegyveres mérkőzések borzalmas lehetőségeit, ugyanolyan arányban igyekezzenek feladatuknak megfelelni:

a sajtó, a rádió, a diplomácia és a gazdasági erőfeszítések törekvései is.

A világ két hatalmas táborra oszlik: a hadviselők és a semlegesek csoportjára. A két tábor erőviszonyának aránya lényegesen különbözik a megelőző világháborútól. A világ hét vezető nagyhatalma közül ezidő szerint három: az Egyesült Államok, Olaszország és Japán semleges. S mellettük az az európai és más világrészbeli középhatalmak és kis államok óriási többsége is. Semlegességük azt jelenti, hogy a fegyveres mérkőzésben nem vesznek részt. Azt azonban nem, hogy a totális (teljes) háboru egyéb kihatásaitól is mentesek. Különösen a gazdasági harc mindinkább kiszélesedő nyomásától. A szörnyű méretű tengeri blokád-harc, amely a gazdasági értékek pusztításában és rendeltetésétől való elvonásában nyilvánul meg, az óriási erőfeszítések az olajért és egyéb nyersanyagokért, hatásukat minden

állam gazdasági életében éreztetik. Természetesen hazánkban is.

S ez a totális háborunak az a része, amelynek máris katonái vagyunk mindnyájan nem- és körülmönység nélkül.

Igazodnunk kell a helyzethez katonás renddel, fegyvellemmel, odaadással, s ha kell önfeláldozással is.

Megérteni, hogy ura valójában csak annak vagyunk, amiről szükség esetén lemondani is tudunk. Ami uralkodik felettünk, az rabszolgává teheti gondolatunkat, érzésünket és itéletünket is.

Nem ok nélkül figyelmeztették máris a nyugati államférfiak az angolokat és a franciákat, hogy meg kell tanulniok a németektől a belső rendet és az igények leszállítását, ha a háborút meg akarják nyerni.

Ugyanez áll gazdasági értelemben a semleges államok lakóira is. Ez annál inkább is fontos, mert egészen bizonyos, hogy

annál tovább és annál biztosabban maradhat hazájuk semleges, minél tovább és minél jobban meg tudják őrizni és tartani gazdasági rendjét.

Február elsején bevonultak a legutóbb sorozott újoncok, hogy harcászati kiképzést nyerjenek. Ez a kiképzés nem olyan kiskörű, mint aminő a laktanyákban és gyakorlótereken folyik. Újonc most a haza minden lakója. Meg kell tanulnia mindenkinek, hogy teljes erejéből, hiven teljesítse kötelességét a munkában és engedelmségben, mert csak így nyújthat a nemzet erkölcsi alapot a hadserege erkölcsfejlesztéséhez.

MÉZES JÁNOS.

GAZDAÉRDEKEKET SZOLGÁL, HA BIZTOSÍTÁSAIT A
Gazdák Biztosító Szövetkezeté-nél
adja fel. Gazdák alapították, gazdák vezetik! Kartelen kívül!
TÜZ-, JÉG-, ÁLLAT-, ÉLET STB. BIZTOSÍTÁS.

TUDÓS ÉS A TERMELŐ

Termeljünk jobbat gabonában, gyümölcsben, állatban, mindenben, ami a földön megteremhet: ez a jelszava, törekvése a modern agrárpolitikának világszerte és ez kell, hogy legyen a legfőbb célkitűzése az agrárius Magyarországnak is. A termények elkorcsosulásának megakadályozására, a növényi és állati kártevők pusztítására és a továbbiakban minden terményből az éghajlati és talajviszonyokhoz mérten a legkülönbözetűbb az előállítására az egész világon folyó harc eredményeinek kipróbálása és a kipróbált eszközök, szerek, eljárások közkinccsé tétele érdekében

Magyarországon nem kevesebb, mint 41 kísérleti intézet foglalkozik.

Ezek az intézetek, amelyeknek tulnyomórésze háboru előtti alapítás, a magyar mezőgazdasági kísérletügyet mintaszerűvé tették és ezeknek az intézeteknek a tudományos eredményei, a magyar kutatók munkássága azt eredményezték, hogy Magyarország a minőségi termelésre a legjobban felkészült országok egyikének lenne nevezhető.

Sajnos, mégsem az! A természettől fogva legacélosabb magyar buza kezd elveszteni első helyezését; a páratlan zamatu magyar gyümölcsöt nem védjük eléggé a kártevőkkel szemben és féltő, hogy a szebb, egészségesebb, szemre ígőbb kaliforniai gyümölcs győz a nagy versenyben; az importált, nagy tejhozamu tehének itthon elsatnyulnak, mert

a 41 magyar kísérleti állomás megállapításai, fegyverei még mindig nem lettek — és Isten tudja mikor lesznek — közkinccsei a magyar népnek,

amelynek kötelessége lenne, hogy a magyar kutatás eredményeit a gyakorlati életben fel is használja. Az egyik ok az — amint azt a Magyar Agrár Írók és Ujságírók Országos Egyesületében legutóbb elhangzott előadás során megdöbbenve hallottuk, — hogy a nemzetgazdasági szempontból szinte felbecsülhetetlen értékű munkát kifejtő intézményeknek ugyszólván csak a keretei vannak meg, és — anyagi okok miatt — az intézmények nem fejlődhetnek, másik oka pedig, hogy az arra hivatottak még nem tudták megteremteni a közvetlen és állandó kapcsolatot a tudományos kutatás vívmányait a termelés szolgálatára alkalmassá tevő tudósok és a termelő gazdaközönség között. Pedig, ha a földvegytan (agrokémia) állategészségtan, növényvédelem, magnemesítés, stb., minden kikísérletezett eredményét a gazdaközönség a maga földjén alkalmazná és felhasználná, a magyar mezőgazdaság a külföld megbecsülése tekintetében is, a magyar gazda életszínvonala tekintetében is a legelső helyen kellene, hogy álljon...

Nagyjelentőségű ítélet egy jogtalanul elárverezett kisbirtokos kártalanításáról

Baji Sándor és neje védett kisbirtokosok az 1927. évben 12.000 pengő váltókölsönt vettek fel az egyik vidéki takarékpénztárnál. Egy évvel később ezt a kölsönt dollárkölsönné változtatták át, amikor is a kölsönt folyósító bank követelését egy budapesti pénzügyintézet engedményezte, ő maga azonban szavatós maradt és az adósnak a fizetéseket nála, mint szavatósna kellett eszközölnie.

A kisbirtokos nem tett eleget fizetési kötelezettségének, minek folytán a budapesti pénzügyintézet három elmaradt törlesztési részlet iránt pert indított s az ítélet alapján kielégítési végrehajtást rendeltek el, melynek során az ingatlant elárverezték.

Baji Sándor és felesége kártérítési pert indított a két bank ellen. Keresetükben előadták, hogy az árverés előtt a vidéki bank ügyvéd-képviselőjével, aki egyben a budapesti pénzügyintézetet is mint megbízott képviselte, abban állapodtak meg, hogyha a legrosszabb esetben az árverés napján — egy félórával az árverés előtt — egy törlesztési részletet: 350 pengőt megfizetnek, úgy az árverést nem fogják megtartani.

A kisbirtokos letette a 350 pengőt a végrehajtó asztalára és kérte, hogy az árverést ne tartásák meg. Az ügyvéd azonban ennek ellenére ragaszkodott az árverés megtartásához és az árverést meg is tartották.

Baji Sándor és felesége 12.000 pengő tőke és járulékaiknak egyetemleges megfizetésében kérték marasztalni a két bankot.

A törvényszék, valamint az ítéletábra a budapesti pénzügyintézet szemben elutasította a keresetet és csak a vidéki bank kártérítési kötelezettségét állapította meg.

Végül fokon a Kuria megváltoztatta a fellebbezési bíróság ítéletét és

a két bank egyetemleges kártérítési felelősségét megállapítva, a károsodás összegének megállapítása céljából az ügyet további tárgyalás végett a fellebbezési bírósághoz visszautasította.

Az ítélet indokolása szerint, mivel a budapesti pénzügyintézet, valamint a többi hitelezők bekebelezett követelése messze meghaladta a kataszteri tiszta jövedelem negyvenszeres szor-

zatát, a kisbirtokost megillető kedvezmények tekintetében a 3800—1932. kormányrendelet az irányadó. A rendelet szerint a szobanforgó követelés behajtása végett ingatlant „1932. évi október hó 31. napjáig árverésen eladni nem lehet; a már kitűzött árverési határnapokat a végrehajtást szenvedő kérelmére hatályon kívül kell helyezni”, — ha és amennyiben az adós egy törlesztő részletet lefizet.

A fentidézett rendelet igen rövid időre — 1932 július 9—1932 október 31-ig — volt hatályban s kétségtelenül ennek a nem is egész négy hónapi kiméleti időszaknak a meghatározásával az volt a célja, hogy a gazdadóssokat addig, míg az évi termés beszédésével és értékesítésével pénzhez jutnak, lehetőleg megsegítse ingatlanuk elárvereztetésével szemben.

Mindezek alapján a budapesti bank jogtalanul foganatosította az árverést, miért is fennáll a kisbirtokosok irányában kártérítési kötelezettsége.

A Kuria fenti ítélete bizonyosan széleskörű érdeklődéssel találkozott a gazdák részéről.

Ingyen árjegyzéket és felvilágosítást küld a legkönyebben megtanulható hangszerről

MARNITZ

tangóharmonika szaküzlet

Budapest, VIII., József-körút 37-39 sz.

Piroska napja és a fagy

Az idei első téli időjóslat a nyáron hazgott el. Mint a szorgalmas újságolvasó visszaemlékezhet, egy norvég meteorológus a Golfáramlás szokatlan melegéből enyhe telet jósolt. Ennek alapja az az összefüggés, hogy ilyenkor az esetek 90 százalékában a tél valóban enyhe szokott lenni — Szibériában. Sajnos, Szibéria messze van ahhoz, hogy az ott esetleg tényleg enyhe tél nálunk érezhető legyen. Annyit máris olvashattunk, hogy a sarkvidéken valóban enyhe az időjárás. A jósolt tehát beválni látszik, csak nem nálunk.

A nyári időjóslatokat az őszi szokták követni. A másodvirágásokból hosszú ősze és így késői télre következtek a népies megfigyelések alapján és ez a jósolt beváltnak tekinthető.

Decemberben azt a feltűnő hírt olvashattuk, hogy Svájcban a tavakat északi madárvendégek lepik el. Ezt annak tulajdonították, hogy a finnországi háboru zavarta el a madarakat szokott téli szállásukról. Ez a magyarázat nagyon valószínűnek látszott. Most azonban arra is kell gondolnunk, hogy a hideg telet a száraz meteorológusok megéreztek és szokatlan közép-európai látogatásuknak ez a magyarázata.

Egy népies szabály szerint: „Ha

Piroska napján fagy, negyven napig el nem hagy!”

— Nézzük, hányszor vált be és mi a jelentése ennek a népi regulának? A január 18-i időjárás alapuló jósolt legutóljára 1929-ben kitűnően bevált. Bevált még 1858-ban, 1881-ben és 1888-ban is. Nem vált be 1840-ben és 1848-ban. A Piroska-napi szabály tehát nem teljesírvényű, ilyen időjárási szabály egyáltalában nincs is. Nem kell tehát az idén sem feltétlen bizonyossággal tartani attól, hogy még a február is hideg lesz. Feltűnő egyébként, hogy megfordítva, ha a mondott napon enyhe volt az idő, az esetek többségében nagy hideg már nem következett.

Vigasztalásul még megenlítjük, hogy az 1929-es hideg január—februárt meleg július és augusztus követte. Igaz, hogy más hideg telek után normális volt a nyár, vagyis nem túlmeleg, de ezzel is meglehetünk elégedve. Természetesen ez az idei januárhoz valamelyes hasonló-sági esetekre vonatkozik. Megvan tehát a lehetősége annak, hogy az időjárás kárpótol az idei példátlan kilengésért, amelynek igazi okait eddig még nem találta meg a tudomány. Am korai is még kutatni ma, mikor a tél egy része hátra van. Reméljük, hogy még kellemes meglepetést is tartogat számunkra.

Az Országos Földhitelintézet 56 ezer hold földet juttatott gazdakézre

Az Országos Földhitelintézet igazgatósága január 30-án tartotta mérlegmegállapító ülését. A mérleg adatai szerint az intézet kerekén 319 millió pengő saját és idegen tőkéket kezel, ami az előző ével szemben 9 millió pengő emelkedést mutat

Az üzleteredmény számla 663.000 pengő tiszta nyereséget mutat. Az igazgatóság a közgyűlésnek azt a javaslatot fogja tenni, hogy az intézet az üzletrészek után, mint az előző évben 1 és fél százalék osztalékot fizessen.

Az intézet az elmúlt évben is igyekezett a gazdák részéről támasztott jogos hitelkérdéseket teljes mértékben kielégíteni. Különösen fokozott tevékenységet fejtett ki az intézet a mezőgazdasági ingatlanok eldarabolása terén. Saját ingatlanaiából, valamint parcellázási megbízásokból 16.867 kat. holdat adott el 2625 vevőnek. A telepítési alap megbízásából 24.880 kat. holdat adott 6950 vevőnek. Kishaszonbérletek céljára 14.563 kat. hold területet vett haszonbérletbe és ezt 5123 haszonbérletnek adta tovább. Összegezve e

kétirányú tevékenységet, az intézet az 1939. évben 14.698 gazdának 56.310 kat. hold földet adott tulajdonba, illetve haszonbérbe (az előző 1938. évben 9948 gazdának 38.206 kat. holdat).

„Ezt a harcot egész Európáért vívjuk!”

Teleki László gróf, a Keresztény Ifjúsági Egyesületek Szövetségének ügyvezető-alelnöke, egy finn ifjúsági vezetőt levelet kapott, amelyben többek között a következők állnak:

„Nagy időket élünk ma Finnországban. Isten csodáit művel hatalmas kezével. Népünk egy testtéllekké forradt össze a család, hit és haza védelmében. Az orosz betörés lelki elmélyülésre vezetett, sohasem imádkoztak hazánkban olyan hittel, mint az utóbbi hetekben. Imádkozunk természetesen ellenségeinkért is, Karácsony reggelén a tűzvonalban álló csapatok olyan hangosan énekeltek a karácsonyi éneket, hogy azt az ellenség is meghallhatta... Sok-száz ezer ember volt kénytelen kis tanyájától megválni. Ugy érezzük, ezt a harcot nemcsak magunkért, hanem egész Európáért vívjuk, de feltétlenül segítségre van szükségünk, férfiakra és fegyverre.”

Terményárak emelkedtek

a kálímútrágya olcsó, mint eddig!

Vetés előtt jóval 40%-os kálisót, közvetlen vetés előtt sorba, fészekbe és oldatban kénsavas káli alkalmazzunk!

Káliigényes növények: sörárpa, répa, burgonya, olaj-, rost-, takarmánynövények, herefélék, hüvelyesek, dohány, szőlő, gyümölcs és zöldségfélék,

Beszerezhető műtrágyakereskedőknél és szövetkezeteknél. — Díjtalan felvilágosítással szolgál!

Kálisó Behozatali R. T.

Budapest, V., Mária Valéria-u. 12. Telefon: 390-534.

ASSZONYROVAT

Öltözködés — gazdálkodás

A közmondás szerint, aki adósságát kifizeti, vagyonát gyarapítja s a háziasszony munkaterületén ezt úgy is fogalmazhatnók, hogy: aki jókarban tartja meglévő javait, annyi, mintha újat szerez. Különösen ma, amikor asztal- és ágynemű, fehérnemű, ruhaanyag és csaknem minden ruházatkészlet cikk nemcsak megdrágult, de még hozzájutni is nehezen lehet. Kétszeresen fontos azért, hogy amit veszünk, az jóminőségű legyen s amint van, azt nagy gondal ápoljuk.

Harisnyavásárlásnál nézzük meg jól, tisztaszövésű-e az anyaga, nincsenek-e benne csíkok, gyűrűk, árnyékoló részek, csomós egyenetlenségek, mert akkor hamarabb tönkremegy. A jól formált harisnyának a talp közepén van varrata, a közben szőttek nem fűsznek ki jól. Az olcsóbbfajta harisnyák hibája az is, hogy nem tágulnak elég jól, nem rugalmasak s ennek következtében terdben, bokában hamar leszalad rajtuk a szem. Ügyeljünk a harisnya hosszára is. A szárban túl rövid harisnyán is hamar lefut a szem, mert túlságosan meg kell feszítenünk, a túl hosszú harisnyát pedig csak rendellenül, a felső duplaszál alatt tudjuk a tartóhoz erősíteni és hamar kilyukad.

Nagyon fontos a harisnya helyes kezelése is. Már a felhúzásnál bányunk vele óvatosan s úgy húzzuk fel, mint a kesztyűt. Előbb óvatosan bujtassuk bele a lábfejet, simítsuk hozzá s csak azután húzzuk fel a lábszárt. Az új harisnyát használat előtt vízben könnyedén nyomkodjuk ki, szárítsuk ki s csak azután húzzuk fel. Forróvízben, maró szappannal és dörzsöléssel harisnyát mosni nem szabad.

A harisnyát mossuk ki mindjárt, mielőtt levetettük. Ne hagyjuk piszkosan heverni, mert a por, izzadság tönkretesz. A harisnyát beáztatni nem szabad, ha langyos vízben kimosztuk, öblítsük át háromszor s óvatosan nyomkodjuk ki belőle a vizet. Legjobb törülközőbe csavarva, árnyékos helyen szárítani. Kályhára, fűtőtestre sose tegyük, mert a nagy meleg árt neki.

Kánya Terézia

Takarékos konyha

Egytojásos farsangi torta. 50 deka lisztet 10 deka zsírt, 15 deka cukrot, 1 késhegynyi szódát, 1 tojást tejjel összegyurunk, elosztjuk és hat vékony lapot sütünk belőle. Töltelék: 6 deci tejet 4 kanál simaliszttal elkeverünk, 4 kanál cukrot adunk hozzá és folytonosan keverve, sűrű péppé főzzük. Másik edényben 3 kanál cukrot pirítunk, kis tejjel és 10 deka vajjal feleresztjük. A kétféle keveréket összeöntjük, 1 evőkanál erős kávént öntünk hozzá és erősen kikeverjük. Egymásra rakjuk a megkent lapokat, a legfelsőt cukros vagy csokoládés mázzal bekenjük és az egészet másnapig állni hagyjuk.

Arany-ezüst beváltás

a legmagasabb napi áron:

Szigeti Nándor és Fia

ékszerésznél,
Bpest, II. Olasz fasor 35. (saját ház)

Nem gazdaságos a sertés- és baromfityenyésztés

a törvényesen védett

Rákócseyi baktériumölő

nélkül. Kapható és megrendelhető csak

IFJ. AULITZKY OTTÓ

Budapest, VII. Dohány-uca 84. II. sz. 2/a

Árak: Demijonnal ab Budapest

4 6 8 10 15 20

4-80 7-10 9-10 10-80 16- 21-20

Tanulságos prospektus e lap olvasóinak ingyen!

A földművelésügyi miniszter munkásaink külföldi szerepléséről

Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter most, amikor a magyarországi mezőgazdasági munkások már valamennyien hazaérkeztek Németországból és az akció szervezésében résztvevő valamennyi szerv megtette az ideai teraszlatokat felőlelő jelentését, de beérkeztek a német hivatalos tényezők véleményei is, cikket irt több vidéki lapba és ebben felállította az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda legutóbbi akciójának mérlegét.

A földművelésügyi miniszter cikkében leszegéri, hogy a magyar mezőgazdasági vándormunkások elhelyezése, anyagi érdekeik védelme és lelkiéletük gondozása érdekében a német hatóságokkal karöltve, minden intézkedés megtörtént. Elismeréssel emlékezett meg a miniszter

a berlini főkonzulátus mellett felállított Magyar Mezőgazdasági Mun'ásvédő Iroda, illetve az ahhoz beosztott hat lelkes munkásságáról is.

Megállapítja, hogy a munkások élemezéséről is megfelelő gondoskodás történt, majd a magyar munkások németországi munkájának eredményéről a következőket írja:

— Kétségtelen, hogy a magyar munkásoknak keményen kellett dolgozniuk, de ez egyébként is, országra való tekintet nélkül, a munka természetével együtt jár.

A magyar munkások munkateljesítménye Németországban megbecsülést szerzett a magyar névnek.

Ha egyes helyeken kifogások merültek fel, annak oka főleg abban rejlett, hogy egyes munkások a nagyobb megtakarítás érdekében kevesebb táplálékot fogyasztottak, mint amennyit a nehéz munka végzése megkívánt volna. A továbbiak során hangsúlyozza a miniszter, hogy a súlyos munkával arányos volt a kereset is.

A Németországban járt magyar munkások körében bizonyára hálás örömet kelt az a tény, hogy munkateljesítményük iránt a legilletékesebb helyen is szeretetteljes és meleg elismerés nyilatkozik meg a földművelésügyi miniszter fentebb ismertetett cikkében, mint ahogyan mi is jóleső örömmel iktatjuk ide — a munkástestvérek százainak meleg hangu elismerő és köszönő leveleiből sugárzó szeretet és elismerés kiegészítésül — a földművelésügyi miniszter cikkének a VASÁRNAP-ra vonatkozó következő sorait:

— A munkások gondozásának már a múltban is jólbevált eszköze volt a „VASÁRNAP” című hetilap, amelyet ingyen küldöttünk ki számukra és amelyben külön rovat foglalkozott csak az ő ügyeikkel.

Hogyan kell kérni a 150 kg-on felüli sertések után járó árkiegészítést?

Mint már jelentettük, a Budapest-ferencvárosi sertésvásárra felhajtott és kiszagaságok által hizlalt 150 kg-on felüli sulyu sertés után darabonként 10 pengő, a 170 kg-on felüli sulyu sertés után pedig, tekintet nélkül a hizlalt gazdaságra, darabonként 14 pengő térítést állapítanak meg.

Erre az árkiegészítésre csak elsőrendű mangalica, továbbá zirsertésjellegű keresztezett sertés igényjogosult.

Öreg mangalica, vagy hussertésjellegű keresztezett, továbbá angol hussertés az árkiegészítésben nem részesülhet. Amennyiben az eladó gazda, illetve kereskedő (beküldő) erre az árkiegészítésre igényt tart, úgy a marhalevelet kiállító vagy azt a Budapest-ferencvárosi sertésvásárra irányító marhalevelkezelő — az érdekeltek szóbeli kérelmére — köteles az árkiegészítés alapjául szolgáló adatokat igazolni.

Ha a beküldő maga a gazda, azaz ha az eladásra szánt sertés a beküldés napjától visszafelé számítva, legalább három hónapig volt a beküldő birtokában,

ugy az eladást lebonyolító bizományos köteles a neki folyósított árkiegészítést a beküldőnek kifizetni.

Ha a beküldő a sertést további eladásra vásárolja, vagyis ha a sertés három hónapnál rövidebb ideig volt csak birtokában, az árkiegészítésre csak akkor tarthat igényt, ha a marhalevel hátlapján az eladó gazdával az eladási suly (megközelítőleg) megjelölése mellett igazoltatja, hogy a megállapított minimális árat

az eladónak — akinek legalább három hónapig volt a sertés a birtokában — megfizette. A marhalevel hátlapján tehát feltüntetendő: a megközelítő suly és a fizetett vételár; valamint az a körülmény, hogy a sertés legalább három hónapig volt az eladó birtokában. Ezeket az adatokat tartalmazó feljegyzést a marhalevel hátlapján az eladó és a vevő tartoznak aláírni.

A bizományos a minimális ár kifizetéséért a beküldő kereskedővel egyetemesen felelős. Ha megállapítást nyert, hogy az eladó gazda a minimális árat a beküldő kereskedőtől nem kapta meg,

ugy a bizományos köteles az eladó gazdának a különbözetet megtéríteni.

Ezt a felelősséget és az ebből folyó kötelezettséget tartozik a bizományos külön nyilatkozatban elismerni. Amennyiben a bizományos a fentiekre vonatkozólag nyilatkozatot kiadni nem hajlandó, úgy árkiegészítésben nem részesülhet és ellene a földművelésügyi minisztérium engedélyével további megtorló lépések is alkalmazást nyerhetnek.

Fizetendő minimális ár: 150 kg-on felüli budapesti érkezési sulyu sertések után P 0.96, illetve 170 kg-on felüli sertések után P 1.06 kg-ként. A budapest-ferencvárosi vásáron való kirakodás után a beküldő, vagy a bizományos kérheti az árkiegészítés megoldását. A suly ellenőrzése céljából szükséges mérlegelés a Magyar Keresztény Állatkereskedők Országos Egyesülete megbízottjának jelenlétében végzendő, aki a mérlegelés eredményéről jegyzéket vezet.

Olcsóbb, jobb, biztosabb lószerszám-ápoló, mint az

„ÜSTÖKÖS”

Sárkány Vegyitermék vállalat
Budapest, VII., Damjanich-utca 28/a.

nincsen. Minden gazda szereti, mert puhítja, festi, vízhatlanítja a bőrt.

Magyar gyártmány! — Mindenhol kapható Gyártja:

Csak zárt palackban vásárolható!

GAZDAÉLET

Felfüggesztették az Alsódunántuli Mezőgazdasági Kamara működését. A földművelésügyi miniszter a múlt év novemberében az Alsódunántuli Mezőgazdasági Kamara (Kaposvár) ügyvitelének és számadásainak helyszíni megvizsgálására vizsgálóbiztost küldött ki, aki eljárása során szabálytalanságokat állapított meg. Ezért a minisztertanács a földművelésügyi miniszter javaslatára a kamara testületi és összes egyéb szerveinek, továbbá tisztviselőinek működését felfüggesztette és a kamara ügyeinek vitelére Holzwarth Ferenc dr. földművelésügyi minisztérium osztályfőnök személyében miniszteri biztost rendelt ki.

A felvidéki és kárpátaljai gazdák február 28-ig kérhetik a védeltséget. A hivatalos lap január 28-iki száma rendeletet közöl, amely azt a határidőt, ameddig a visszacsatolt felvidéki és kárpátaljai területeken a védeltség elrendelésére irányuló kérelmet az ingatlan fekvése szerint illetékes királyi járásbírósnál elő lehet terjeszteni, 1940 február 28-ig meghosszabbította. A rendelet egyben azt is lehetővé teszi, hogy a visszacsatolt területeken azok az érdekeltektől gazdaadósok, akiknek kérelmét a bíróság időközben elkésés okából visszautasította, a kérelmet az említett végső határidőig, vagyis 1940 február 28-ig újól előterjeszthessék.

Csak utalvánnyal igényelhető a rézgálic. A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki, amely a rézgálicszükséglet zavartalan kielégítése érdekében utalványrendszert vezet be. A gyümölcsösök rézgálicszükségletének megállapítását és elosztását a Gyümölcsstermelők Országos Egyesülete végzi. A rézgálicigénylést a termeszőlőknek közvetlenül a területileg illetékes községi előjáróságnál, illetve ott, ahol hegyközség működik, annak vezetőjénél sürgősen be kell jelenteni. Igényelni csak az ebben az évben tényleg felhasználandó mennyiséget lehet.

Jelentős mértékben emelkedik tollkivitelünk. Magyarország 1939. évi statisztikája szerint tollkivitelünk egy év alatt értékben 4 millió pengővel, mennyiségben csaknem 10.000 mm-val emelkedett. 1930-ban 22.000 mm tollért 15 millió pengőt kapott Magyarország, ezzel szemben 1934-ben 35.000 mm tollért esúpán 14 milliót, 1937-ben 18,5 milliót, 1938-ban 13 millió pengőt, 1939-ben 17,4 millió pengőt.

A kecskeméti kamara beszerzési és értékesítési osztályt szervezett. A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara (Kecskemét), beszerzési és értékesítési osztályt szervezett. Az új osztály szövetkezeti uton kíván segítségére lenni a mezőgazdasági lakosságnak.

A Magyar Nemzeti Bank 1939. évi üzletjelentése

A Magyar Nemzeti Bank főtanácsa kiadta jelentését az 1939. évi üzletviteléről. A Bank főtörökvése az elmúlt esztendőben is az volt, hogy a pengő vásárlóképességének megőrzése mellett olyan devizabevételt érjen el, amelyből a szükséges áru-behozatal megfizetése, valamint a külföld részére teljesítendő egyéb fizetések fedezhetőek legyenek. A Bank összes devizabevétele 578 millió pengő volt az 1938. évi 508 millióval szemben. A Bank devizabevételeiből 1939-ben 520 millió, 1938-ban 435 millió származott árukivitelből. Ezekhez az összeghez 1939-ben 97 millió pengő összegű olyan devizabevétel járult, amely a Bank ellenőrzése alatt és annak engedélyével használtatott fel. A Bank összes devizabevételéből 625 millió pengő volt, az egy év előtti 504 millióval szemben. Az év végén a kimutatott aranykészlet 124 millió pengő, a kimutatott devizakészlet pedig 77 millió pengő.

GAZDATUDOMÁNY

Talajjavításra méziszap kapható

A földművelésügyi miniszter rendelete értelmében mindazok a kisbirtokosok, akik mézben szegény, savanyu és kötött természetű, de nem szikes szántóföldjüket a mezőgazdasági kísérletügyi állomások szakvéleménye alapján méziszappal javítani akarják, a méziszap igénybevételénél a vasúti fuvardíj ötven százalékos visszatérítésének kedvezményében részesülnek. Mivel a kaposvári, a németdiószegi és a szolnoki cukorgyár a méziszapot ingyen bocsátja a birtokosok rendelkezésére, a birtokosok a nyújtott kedvezmény mellett aránylag csekély költséggel tudják majd savanyu talajukat trágyamészporral ellátni. Tapasztalat szerint a szántóföldi művelésben lévő savanyu réti és erdei talajokon sem káliszók, sem a pillangós takarmánynövények meszesítés nélkül kielégítő eredménytel nem termeszthetők, míg istállótrágyával együtt felhasznált méziszap segítségével, a talaj savanyúságának és kötött természetének megszüntetése után, a termésállagok mintegy harminc százalékkal emelkedhetnek.

A meszesítési akció megszervezését Békés, Bihar, Csanád, Arad és Torontál, Csongrád, Hajdu, Heves, Jásznagykunszolnok, Nógrád, Gömör, Kishont, Vas és Zala vármegyék területén a gazdasági felügyelőségek a kerületi mezőgazdasági kamarák közreműködésével végzik.

Egy mázsa dohánymag beváltási ára: 30-70 pengő

A múltban a kerti dohányt termelők rendszerint nem gyűjtötték össze a dohánymagot, hanem azt kint hagyták a szántóföldön, ahol az megsemmisült, pedig a dohánymag értékes anyag, mert 33-38 százalékos olajtartalma van. A dohánymagban nikotin nincs, tehát a dohánymagból sajtolt olajban, illetőleg pogácsában sincs semmiféle ártalmas anyag. A dohánymagolaj a szappan- és kencegyártásnál, megfelelő finomítással égetésre, sőt még gépolajként is használható. A dohánymagpogácsa takarmányértéke körülbelül a repcepogácsáéval egyenlő.

Négy évvel ezelőtt a dohányjövődék megszervezte a dohánymagnak ipari célokra való értékesítését. Az 1939. évben termelt dohánymag átvétele most nyert befejezést. Több mint 200 termelő 30 vagon dohánymagot termelt. A termelő a termelési helyéhez legközelebb eső vasúti vagy összegyűjtő állomáson 30.70 pengőt kap métermázsánként a dohánymagért. Ez az összeg egy pengővel csökken, ha a termelő 10.80 pengős kedvezményes áron a dohánymagpogácsát visszaváltja. Kat. holdanként 4-5 métermázsas dohánymag termelhető, tehát ez a melléktermék jelentékeny jövedelemtöbbletbe juttatja a dohánytermelőt és a mag összegyűjtését végző dohánykertészt is.

Téli teendők a gyümölcsösben

Amely gyümölcsösben friss ültetésű vagy még simakérgű, fiatal fák vannak, ott a nyul és őz elleni védelem legyen a legfőbb gondunk. A jó dróthálókerítés természetesen a legjobb védelem. Így a nyul alatta se kaparhatja be magát. Elegendő, ha az 1 méter magas drótháló felett egymástól 35 cm távolságban három szegedrót húzunk ki. Fontos azonban, hogy hófúvás esetén, a kerítés mellett

magasra összehordott havat idejében eltávolítsuk. Ha ezt elmulasztjuk, akkor még a legjobb kerítésen át is könnyen beugrik a nyul és az őz.

Ahol kerítés nincs, ott a fiatal fák törzsét náddal, sással, tuskés vesszőkkel, vagy akár sima vesszőkkel kötözzük körül. Ez a korona elágazásáig vagy legalább 160 cm magasságig történik. Kukoricakóró vagy szalma erre a célra nem megfelelő, mert ezekben jó téli tanyát találnak az egerek és így ők rágnak meg a fák kérgét — a nyulak helyett. Az is megtörténik, hogy az ólmos eső anynyira megnehezíti az ilyen szalma- vagy kukoricaburkot, hogy ennek súlya alatt a vékonyabb fászkák eltörnek. A kenőszerek hatása csupán néhány napig tart, amíg az eső, hó, szél, fagy a vadakat elriasztó izzó szagot ki nem szedi a kéregből.

Fagyos időben mindenféle permetezés hatástalan. Száraz, fagymentes napokon azonban téli töménységű mézskénlével, vagy 2 százalékos bordói lével eredménytadóan permetezhetünk. Semmiesetre sem szabad télen ásványolajjal vagy gyümölcsfakarbolineummal permetezni, mert ezek a fán fagyfoltokat, elfagyást okoznak. Ezek kipermetezésének az ideje kora tavasszal van; akkor, amikor már erősebb fagyoktól nem kell tartani.

Ha ólmoseső következtében jégréteg lepi el a gyümölcsfákat, ezt lerázni nem szabad. Viszont, ha fenyőfélék vagy más örökzöld növények lombzatát lepi be a hó, ezt nap-nap után le kell rázni, mert különben a hó súlya alatt az ágak letörnek.

Nagy hó esetén magvakat, fagygyut rakjunk ki a rovarérvó (de ilyenkor rovar nem találó) énekes madaraink számára. De csak akkor etessük őket, ha a nagy hó miatt élelem nem találnak. Egyébként maguk is megkeresik táplálékukat.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank mérlege

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatósága Walkó Lajos dr. titkos tanácsos elnöklésével január 23-án ülést tartott, amelyen az intézet 1939. évi mérlegét megállapította. A mérleg szerint az 1939-es üzletév tiszta nyeresége 4,668.855 pengő, míg az előző év tiszta nyeresége 4,416.748 pengő volt. Az intézetnél elhelyezett betétek összege az év végén 289,866.309 pengőre emelkedett, vagyis mintegy 22 millióval több, mint az előző év végén. Az intézet az év folyamán az előző évinél magasabb hiteligenyeket elégített ki, mert a megnövekedett ipari termelés nyersanyagszükséglete és munkabérek kiadásai nagyobb forgótőkeellátást igényeltek és mert az ipar, kereskedelem erősen megnőtt kötelezettségeinek egy részét is finanszírozni kellett.

A Felvidék és a Kárpátalja visszacsatolása után az intézet Kassán 1,000.000 pengő alaptőkével megalapította a Felvidéki Kereskedelmi Bankot, Ungváron 500.000 pengő alaptőkével az Ungvári Kereskedelmi Bankot, Munkácsán 500.000 pengő alaptőkével a Munkácsi Kereskedelmi Bankot. A bank ez év folyamán megszerezte az Oroszkán levő Garamvölgyi cukorgyár cseh kézben volt részvényeit, továbbá újra üzembe helyezte a Nemzeti Egyesült Textilművek 12 éve üzemekivül állott losonci telephelyét, amely most már 800 munkást foglalkoztat. Átszervezte és teljes üzembe helyezte a Korláti Bazaltbánya most visszakerült nagykiterjedésű bányáit. A vidéki affiliációs hálózat kibővítése céljából a bank megszerezte a Kecskeméti Magyar Bank részvénytöbbségét és a cégszöveget Kecskeméti Magyar Kereskedelmi Bank Rt.-ra változtatta. Az intézet közgyűlését február 6-án délután 5 órára hívta egybe; ezen az igazgatóság indítványozni fogja, hogy részvényenként 4 pengő legyen az osztalék.

HIREK

Hósuba.

Isten fényes udvarában
Tollázkodott ezer galamb.
A pehelykincstár kapuit
Kinyitotta az égi bank.
Hullott az angyalok pénze,
Betakart utat, háztetőt
S egyformára fehéřített
Koldusasszonyt és cifra nőt.

A hó a legszebb irlalom,
Mint az ártatlanság fehér.
Igy lesz belőle a földön
Aranymorzsás áldott kenyér:
Napzámban sok szegényember
Lapátolja a flassteren,
Kütelken s hideg szobákban,
Nyomorsötétben fény terem.

Könnyebb busuló parasztnak
A pipába dohányt tömni;
S a zsiros buzatakarót
Csak az Istennek köszönni,
Mert az ország ege alatt,
Minden csendes kisfaluba
A reménység bölcsőjének
A paplana: a hósuba.

GÁLL FERENC.

A magyarországi németek hűségese a szentistváni gondolathoz. A Magyarországi Német Népművelődési Egyesület január 28-án este tartotta hagyományos sváb bálját a budai Vigadóban. A bálban a magyar közélet számos elkötelezése jelent meg és nézte végig a hazai német-sép színpompás népviseletben történt felvonulását. Bevezetőül Pintér László váradi kanonok mondott nagyhatású beszédet, amelyben hangsúlyozta, hogy a magyarországi németek hűségese a szentistváni gondolathoz, amely egyforma jogokat és kötelezéseket jelent minden nemzetiség számára, anélkül, hogy megakarná őket fosztani népi jellegüktől. Végül hangoztatta, hogy a magyarság mindenkor számíthat a németiség építő munkájára és ha kell, vérére is. A bál kitűnő hangulatban a hajnali órákig tartott.

Vilmos császár most ünnepelte nyolcvanegyedik születésnapját. Vilmos volt német császár 81-ik születésnapját szűk családi körben ülték meg a hollandiai Doornban. A holland királynő hadsegédjével képviseltette magát az ünnepségen.

Radnóti István előadása Szarvason. Gróf Teleki Pál miniszterelnök felkérésére szakemberek tartanak a közvélemény irányítása és helyes tájékoztatása érdekében előadásokat az egész országban. Ezek során a Szarvasi Polgári Kör helyiségében Radnóti István, a Magyar Háziipari Központi ügyvezető alelnöke tartott nagyszerű előadást Magyarország jelenlegi gazdasági helyzetéről és különös tekintettel a falusi háziiparról. Az előadást nagyszámú hallgatóság kísérete figyelemmel.

Tengőharmonikaverseny lesz Budapesten. Nagyszabású esemény színhelye lesz március 10-én, vasárnap, egész nap a Pesti Vigadó. Itt rendezik ugyanis az első magyarországi tangőharmonikaversenyt. A díjak összege 1500 pengő. Vidékiek nevezési díjat nem fizetnek. Nevezési lapok és feltételek kaphatók a Maritz Tangőharmonika-szaküzletben (Budapest, VIII., József-körút 37-39.). A versenyt is a cég rendezi és ezzel ismét tanujelét adja, hogy nemcsak az a célja, hogy eladja a tangőharmonikákat, hanem oktassa és tanítsa is a közönséget az azon való játékra.

Egy perkátai jegyespár drámája. Perkátá fehéřmegyei községben a 22 éves Tólos József eljegyezte a 17 éves Molnár Erzsébetet és a napokban lett volna az esküvőjük. A legény szülei elleneztek a házasságot és amikor ezt a leány megtudta, visszavitte a gyűrűt. Tólos József elkeseredésében beretvéval átvágta a leány nyakát, majd felvágta saját kezén az ereket és nyakát is átmetsette. Mindkettőjüket életveszélyes állapotban szállították a székesfehéřvári kórházba.

Kétszáz munkás tűzhalála Japánban. Január 29-én reggel 7 órakor Osaka mellett borzalmas vasúti szerencsétlenség történt. Egy munkásokat szállító helyiérdekű vonat kiskilott és a kocsik felborultak. A gazolinnal hajtott vonat több kocsija kigyulladt és a lángokban kétszázhusz munkás lelte halálát. A súlyos sebesültek száma 79.

Gépészvizsgákra három nap alatt előkészítünk felelősséggel. Tankönyvek kérdés-feleletben lokomobilhoz 3, stabilhoz 8, motorhoz, traktorhoz 3, cséplőgéphez 2.20, 1940. évi „Malom-, gép- és vasipari zsebkönyv” 1 pengő. „Gépész” szaklap, Budapest, VII., Thököly-ut 30. Válaszbélyeg.

Hetven orosztonyi gazda vád alatt. Józsa József orosztonyi gazda hosszú időn át tartó szomszédai torzszalkodás után agyonlőtte ifju Sós János 36 éves gazdát. Orosztony község hetven polgára a nagykanizsai törvényeszkhez beadványt intézett, amelyben kérte Józsa szabadonbocsátását, azt állítva, hogy a meggyilkolt a község réme volt és Józsa kényszerűségből végzett vele. A nagykanizsai törvényeszk most Józst szándékos emberölés büntetéseért hétévi fegyházra ítélte. Az ügyész a törvényeszkétől bekérte a 70 aláírással ellátott beadványt és annak aláírói ellen büntett feldicsérése címén vádat emelt.

Négy őz és egy ötéves fiúcska. Egy kisgyermek csodálatos megmeneküléséről adnak hírt a délszláv lapok Mariborból. Toplak Albert radocsal földműves ötéves fiúcskája szánkázni ment a közeli dombokon lévő erdőbe. Alkonyatkor haza akart térni, de eltévedt. Nagyon hideg volt s a kisfiú keserves sírásra fakadt. A szokatlan hangra négy őz jött elő az erdőből és a didergő gyermekhez ment. A gyermek a szelid állatok láttára elcsendesedett s akkor az őzek mellébujtak és testükkel melegengették. Reggellig együtt voltak s a szülők az őzek között találtak rá a gyermekre, akinek semmi baja sem történt.

A Hangya szép munkát végez a sertésfeldolgozás terén. Szegeden és Budapesten a Hangya megkezdte a hussertések vágását, pácolását és kivitelét. A sertéseket lehetőleg a környékről szerzik be és ezzel jó szolgálatot tesznek a gazdáknak. A szegedi üzem már heti 1200 darab, a budapesti üzem pedig 1600 darab sertést dolgoz fel. A kivitel további fokozása céljából rövidesen Kapuvárott és Szombathelyen is megkezdte a Hangya a sertésfeldolgozást. Elsősorban azokat a tiszta tenyésztésű yorkshirei sertéseket vásárolják, amelyek berakási súlya 80-115 kg között van. Nagy mértékben foglalkoztatja a Hangya ceglédi hús- és konzervüzemét is, mely 1939-ben 2 millió kg marhahúst forgalmazott. Készített 4 millió db huskonzervet és 8 és fél millió db egyéb konzervet.

Tűz hamvasztotta el a pápai Esterházy-kastély tetejét. Január 28-án délután 6 órakor kigyulladt Pápan a Főtéren álló 1783-ban épült Esterházy-várkastély. Az U-alakú kastély nyugati szárnyán támadt tűz, amely gyorsan harcpódzott el és rövid idő múlva az egész nyugati szárny tetőzete elhamvadt. Az oltást igen megnehezítette a szél és a nagy hideg, de azért este tíz órára a katonaság segítségével sikerült elfojtani a lángokat. A kastély műkincseit megmentették.

Reparator impregnáló

legjobb a lőszerszámok, bőkocsitők és fekete bőrány puhítására és vízhatlanítására

Reparator impregnáló

a bőrány élettartamát növeli. Garantált minőség. Kapható 1-5-10-15-20-25 kg-os bádogkannákban, melyek díjmentesek.

Főraktár:

KUTSCHER SZILVESZTER, Budapest, VII., Rákóczi-ut 32.

Bélyegzőket, pecsétnyomókat és felirati táblákat

szállít legelőnyösebben
FELSENFELD RUDOLF ÉS FIA
Budapest, V., Bálvány-ut. 16.

SPORTHIREK

A Hungaria labdarúgó csapata hatalmas gólzáporral bucsuzott el Isztambulról. Legyőzte a Besikas-t 5:2, a Bejoglu-t 4:0, a Sisli-t 8:1 arányban.

Az ökölvívó csapatbajnokság negyedik mérkőzésén óriási küzdelmek voltak. Az FTC a Beszkárt-on aratott 9:7 arányú győzelmével 4 pontot szerzett a döntőben. Végső győzelme valószínű.

Főpróbát tartottak a Mátrában a jövőheti sibajnokság jelöltjei. Minden számban régi bajnok sielők győztek, de jól tartották magukat a fiatalok is. Ugrásban első lett Ványa Pál (UTE), műlesiklásban Szalay (BTE). A hölgyek versenytét Uhry Imréné (MAC) nyerte.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

H. I., Zalakoppány. Sajnos, a Vasárnap-ban is ismertett kormányrendelet miatt nem küldhettünk az idén naptárt, azonban meg fogjuk találni a módját annak, hogy a viszonyok javulásakor kárpótoljuk hűségese előfizetőinket. Károly-csapatkereszt iránti kérelmének elintézését megsürgetni nem tudjuk; bizonyára olvasta a miniszteri rendeletet, amely ezeknek az ügyeknek személyes sürgetést megtiltotta. Kiscérelje meg az írásos sürgetést. Üdvözlét.

ARANY- ÉS EZÜSTPÉNZEK ÁRA

Ezüstpénzek: 1 drb egykoronás 57 fillér; kétkoronás 114 fillér; ötkoronás 2 pengő 85 fillér; régi egyforintos 1 pengő 45 fillér.

14 karátos tömörarany: grammként 6 pengő.

Jó hangszereken játszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangú igazán olcsón Kőnény országos híri hangszertelepen vásárolhat: Budapest, VI/15. Király-utca 58-60. Kérjen díjmentes, 51. számú árjegyzéket.

LÉGOLTALMI BESZERZÉSI FORRÁSOK

Közszükségleti cikkünk eladására helyi képviselőket keresünk magas jutalékkal. Faluszövetség tagjai előnyben. Vidor cég, Budapest, Magyar-u. 27

Köhler István
tűzoltószergyára
Gyár és iroda:
Budapest, X., Korponai-utca 21-20.

Közszégi Jegyző Urak!
Légoltalmi költségvetés összeállítása előtt kérjen ajánlatot a VICO első-tétítő-papír és a Tapsonyi Rapid első-tétítő lámpabúra egyedüli készítőjétől: **COMPACTOR**
Budapest, IV., Magyar-utca 27

Közszégi jegyző urak figyelmébe ajánlja Tóth-Duto légoltalmi irányfényláng páit, légoltalmi világító feliratokat
Góth Miklós okl. gépészmérnök
Budapest, IV., Molnár-u. 12-14.
Telefon: 388-152.

Közszégi jegyző és tűzoltóparancsnok urak figyelmébe!
Tűz- és légoltalmiszerek, eszközök gyári áron legolcsóbban beszerezhetők

FÉMIPARI ÉS KERESKEDELMI VÁLLALAT KFT. Budapest, VI., Váci-ut 69. Telefon 291-764.
Képes árjegyzék díjtalan. — Helyi képviselőket minden községben keresünk.

TALÁLJA KI!

D
S
V
RÓMHAZA
A
Z
E

Ha a középpontból kiindulva, helyes sorrendben összeolvassuk a fenti betűket, egy nap nevét kapjuk. Ezt kell beküldeni.

A megfejtéseket a Vasárnap szerkesztőségének címére (Budapest, V., Báthory-utca 24.) kell beküldeni. *Íz napon belül.* Jutalom: néhány értékes könyv. Kiosztjuk olyan olvasóink között, akik helyes megfejtést küldenek, előfizetőtáborunk tagjai és előfizetési díjhátralékkuk nincs.

A Találja ki! eredményét a 8-ik számban közöljük! A 2-ik számban közölt Találja ki! megfejtése:

Magyarország jelenleg Németországgal, Szlovákiával, Oroszországgal, Romániával és Jugoszláviával határos.

Becérkezett tizenkilenc helyes és két terves megfejtés. Könyvjutalmat küldtünk Szende Károly (Galánta) és Bendi József (Békéscsaba) előfizetőink címére.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Február 4., vasárnap: Jászksír oák., Szikszó oák. — Február 5., hétfő: Bácsalmás oák., Balassagyarmat oák., Bő oák., Eger há., Fehérgyarmat oák., Hatvan oák., Jászksír oák., Kenderes oák., Pécs oák., Poroszló oák., Rajka oák., Sátoraljaiújhegy oák., Sopron lóvásár, Szeged o. se. vásár, Szikszó oák., Tápóócske oák., Tarcal oák., Zalaszentbalázs oák. — Február 6., kedd: Balassagyarmat oák., Hatvan oák., Hőgyész há. kizárólag bonyhádi tájfajta szm. felh.-sal. Körmeny oák., Miskolc há. a külön e célra épített istállóban, Nagycsed oák., Nagyfüged oák., Pápa oák., Pincehely oák., Sátoraljaiújhegy oák., Szeged oák. — Február 7., szerda: Csapod oák., Heves há., Kállosménjén há., Kaposvár oák., Kiskunhalas oák., Letkés oák., Miskolc hák. és há. a külön e célra épített istállóban, Pápa oák., Szentantalfa oák., Zsámbék oák. — Február 8., csütörtök: Csabrendek oák., Deveser há., Diógyőr hák. kiskunhalas felh.-ával, Hajdudorog oák., Kiskunhalas oák., Keszthely oák., Lővő oák., Mezőkövesd há., Miskolc há. a külön e célra épített istállóban, Nagykálló oák., Putnok oák., Zsámbék ok. — Február 9., péntek: Buj h. se. felh.-sal, Miskolc há. a külön e célra épített istállóban, Zagyvarékás oák. — Február 10., szombat: Csipkerek oák., Dióviszló oák., Kaposmérő oák., Kiskunmajsa oák., Miskolc há. a külön e célra épített istállóban, Zagyvarékás oák.

RÁDIÓ

Budapest I.

VASÁRNAP, II. 4.:

8: Ébresztő. Utána: Szózat. Majd: Hanglemezek. 8.45: Hírek. 9: Unitárius, 10: Református, 11: Róm. kat. istentisztelet. 12.20: Időjelzés, időjárás és vizállás. 12.30: Hangversenyzenekar. 13.45: Hírek. 14: Hanglemezek. 15: Előadás. 16: Szalonzene. 16.30: Előadás. 17: Hírek. 17.15: „Magyar nótáest.” 18.15: Elbeszélés. 18.40: Zenés egyveleg. 19.15: Hírek. 19.30: Orgonahangverseny. 20: „A juss.” Dráma. 21.40: Hírek, időjárás. 22.10: Cigányzene. 23.20: Hanglemezek. 00.05: Hírek.

HÉTFŐ, II. 5.:

12.10: Zongora. 13.30: Katonazene. 16.15: Diáklőra. 17.15: „A taayák világa.” 17.45: Szalonzene. 18.40: „Nagyapánk Balatonja.” 19.25: Cigányzene. 20.10: Operaházi zenekar. 22.10: Táncclemezek. 23.25: Cigányzene.

KEDD, II. 6.:

12.10: Hanglemezek. 13.30: Fuvós zenekar. 16.10: „Asszonyok tanácsadója.” 17.15: „Gyermekek farsangja.” 17.40: Cigányzene. 18.45: „Buesu a farsangtól.” 18.55: Ének zongorakísérettel. 19.25:

„Farsangi emlék.” Utána: Cigányzene. 19.35: „Farsangi leánykérés.” Hangjáték. 20.10: Cigányzene. 20.20: Táncclemezek. 20.30: Cigányzene. 20.40: Rádióoperett. 22.10: „Táncoljunk — nevesünk!” Vidám jelenet. 22.30: Kerengők. 22.40: „Válassz — szívem!” Vidám jelenet. 22.50: Táncclemezek. 23.20: Jazzhármás. 23.40: Cigányzene. 24: A farsang befejezése. 00.15: Cigányzene. 00.45: Zenés egyveleg. 1.30: Táncclemezek. 1.55: Cigányzene.

SZERDA, II. 7.:

12.10: Hegedű. 12.55: Énekkar. 13.30: Cigányzene. 16.15: Diáklőra. 17.15: Zongora. 17.45: Előadás. 18.15: Szalonzene. 19.30: Operaházi előadás közvetítése: 1. „Május királynője.” Pásztorjáték. 2. „Székelyföld.” Daljáték. 3. „Pozsonyi majális.” Tánccjáték. 20.20: Kültügyi negyedóra. 21.25: Időjárás. 23.20: Cigányzene.

CSÜTÖRTÖK, II. 8.:

12.10: Szalonzene. 13.30: Postászenekar. 16.15: Ruszin műsor. 17.15: Előadás. 17.45: Táncclemezek. 18: A közpömvészet kiállítás ünnepélyes megnyitása. 18.30: Cigányzene. 19.25: Előadás. 19.55: „Zenés vasárnap Belgrádban.” 20.50: „A Normafa árnyékában.” 22.10: Cigányzene. 23.25: Táncclemezek.

PÉNTEK, II. 9.:

12.10: Cigányzene. 13.30: Szalonzene. 16.10: Diáklőra. 17.15: Hanglemezek. 18.15: Néprajzi hanglemezek. 18.50: Ének. 19.25: Előadás. 19.45: Filharmonikus hangverseny. 22.10: Táncczenekar. 23.20: Cigányzene.

SZOMBAT, II. 10.:

12.10: Szalonzene. 13.30: Hanglemezek. 16.15: Előadás. 17.15: Rádióposta. 17.45: Ének. 18.25: Előadás. 18.50: Zongora. 19.25: „Cserkészek szabadterei játéka.” 19.55: Kétzongorás hangverseny. 20.15: Mikszáth Kálmán karcolata. 20.40: Szalonzene. 22.10: Cigányzene. 22.45: Táncclemezek.

Mezőgazdasági rádió-előadások

BUDAPEST I.

Február 4., vasárnap délután 3 óra:

Helyszíni közvetítés a berettyóújfalusi téli gazdasági iskola napi életéből.

Február 8., csütörtök délután 5.15 óra:

KONKOLY THEGE GYÖRGY: „Sertéskivitelünk hatása sertéstenyésztésünk alakulására”.

BUDAPEST II.

Február 6., kedd, délután 5.30 óra:

Mezőgazdasági félóra.

Február 10., szombat, d. u. 6.25 óra:

Mezőgazdasági félóra.

VÁSÁR ÉS PIAC

GABONATÖZSDE

Készárúpiac. Buzá: tiszavidéki, felsőtiszai, duna-tiszaközi, fejedmegei, dunántúli és kistőldei 77 kg-os 20.05, 78 kg-os 20.55, 79 kg-os 20.85, 80 kg-os 21.05. **Rozs:** pestvidéki 15.70—15.95, más származású 15.90—16.15. **Takarmánydrpa:** Ia 65—66 kg-os 17.80—18.05, középminőségű 17.20—17.55. **Sörárpa:** kiváló 22.25—22.55, prima 21.25—21.55, sörárpa 20.25—20.30. **Zab:** középminőségű 19.90—20.15. **Tengeri:** tiszántúli 20.60—20.75, egyéb áll. 20.40—20.50.

Magpiac. Lucernamag, nyers, arankás 250—275, fehérbárcás, budapesti paritásában 315—320, löheremag, nyers, arankás 145—165, ólomzárólt, budapesti paritásában 205—210, bíborheremag 65—75, szöszbükökony 52—58, tavaszi búkköny 40—42, köles, fehér, budapesti paritásában 33—36, vörös, budapesti paritásában 31.50—32, csilagfűrt, fehér, laposmagu 18—19, borsó, Váktória, sterilizált 49—54, expressz, sterilizált 43—47, lencse, nagymagu, sterilizált 36—47, közepmagu, sterilizált 27—33, kismagu, sterilizált 23—26, dunai szokványbáb 30.50—31.25, gömbölyű fűrtbáb 33—35, uradalmi kék mák 130—135.

Takarmány. Réti széna Ia 9.50—10.50, IIa 8—9.20, IIIa 6.50, lucernaszalma 8.80, rozszalma 4 P mm-ként.

Abraaktakarmány. Árpakorpa 13.25, borsóhéj 18.25, buzakorpa 13.50—13.80, napraforgógáca 14, lenmagpogácsa 16, lómagpogácsa 16, repcepogácsa 11,

kókuszpogácsa 14.50, szárított répaszelet 12.60, rozskorpa 14, buzatakarmányliszt 15.50—16.50, melasz 10, halliszt 45 P mm-ként.

Vágómarha. Bika, magyar. IIIa 36, tarka Ia 70—75, IIa 54—60, IIIa 47—53, ökör, magyar IIa 50—65, IIIa 36—46, tarka Ia 90—92, IIa 58—85, IIIa 40—57, tehén, magyar IIa 55—58, IIIa 44, tarka Ia 70—82, IIa 50—68, IIIa 35—49, bivaly, magyar 36, növendék 36—72, kicsontozni való 20—34 fillér kg-ként élőszuliban.

Sertés. Árak: Ia uradalmi 110—114, IIa uradalmi 100—110, Ia szedett 96—102, kivételesen 108, IIa szedett 86—92, IIIa szedett 70—82, Ia öregsertés 94—89, IIa öregsertés 80—84, angol tőkesertés 102—106, kivételesen 108, Ia angol sonkasüldő 94—104, IIa angol sonkasüldő 84—92 fillér kg-ként élőszuliban.

Zsir és szalonna. Szalonna, olvasztani való 164—172, sózott 160—200, füstölt 180—240, hárj 180—186, tepertő 180—240, sertézsír, helybeli 180 fillér kg-ként.

Juh. Belföldi javított anyabírka 30—34, belföldi üti 36—40, német exportra, páronként, 90 kg-os prima minőségű üri 55—60, német exportra anyabírka 45 fillér kg-ként. Az üröknek és a bárányoknak a gazdaságban való mértelegelésénél drb-ként 3 kg szokásos súlylevonással.

Baromfi és tojás. Élőbaromfi: Tyúk 250—400, csirke, rántani való 120—180, sütni való 150—300. **Leölt baromfi:** Tyúk 150—220, csirke, rántani való 180—300, sütni való 180—300, ruca, hizott 160—220, lud, hizott 160—220, pulyka, hizott 180—280, libamáj, nagy 500—800, kicsi 300—600 fillér kg-ként. Teatojás 10 darabig 15—20, főzhető 13—16, apró 14—17 fillér drb-ként.

Tej és tejtermékek. Tejes tej 32, lefőzött tej 10—12, adudtejt 80, tejszín 220—240, tejfel 120—130 fillér literenként. Centrifugált vaj 370—410, főzővaj 320—360, teletürő, sovány 60—80, juh-türő 200—220, kevert türő 180—200, trappista 220—280 fillér kg-ként.

Zöldség. Sárgarépa 26—40, petrezselyem 56—80, kevert zöldség 46—56, zeller 32—52, kalarabé 26—36, karfiol 100—160, vöröshagyma, makól 16—20, fokhagyma 24—40, cékla 20—30, fejeskáposzta 40—60, savanyított káposzta 30, kelkáposzta 42—64, vöröskáposzta 60—80, torma 50—120, burgonya, Gűlbaba 14, ősziróza 14, nyári róza 15, Ella 12—13. Tömött csiperkegomba 200—320, süttők 14—20, sóska 450—650, paraj tisztított 480—660, feketeterék 20—32 fillér kg-ként.

Gyümölcs. Alma 34—130, aszaltszilva 100—150, szilvaiz 88—140, gyümölcsiz 120—240, dió, keményhéjú 100—150, dióbél 340—440, mogyoróbél 320—400, lejázott mandula 400—600 fillér kg-ként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édes nemes 440—560, félédes 360—480, róza 320—360, mák, kék 160—180, pergetett méz 170—200, köménymag 240—300, szinzipan 96—120, közönséges 68—96 fillér kg-ként.

Borpiac. Legnyomottabb áruk ezidőszert Kecelen és Izsákon vannak, ahol a gyengébb borokat Mallingand-fokokként 2—2.2 filléres áron veszik. Ceglédön 2.3—2.4 filléres áron is adnak el. Kecskeméten azonban a gazdák 30 filléres literenkénti áron alul nem hajlandók borokat forgalomba hozni. A minőségi borvidékeken a rossz időjárás következtében még mindig nincs kellő forgalom. Badacsonyan 12—14 fokos borok 45—70 filléres áron kelnek el, míg Füreden ugyanilyen fokú borok 10—12 fillérral drágábbak. Mór vidékén a jöminőségű 13—14 fokos borok 48—60 filléres áron kelnek el. Siklóson könnyű schiller-borokból élénk kínálat van, a 10—11 fokos borok ára 30—45 fillér. Tokajhegy-alján 13—14 fokos újborok 45—65 filléren kelnek el.

Szész. Az áruk nem változtak.

Gyümölcs-pálínka. A gyümölcs-pálínka forgalma e héten esendőbb volt, az áruk sem a nagyban, sem a kicsinybeni forgalomban nem változtak. Elkelt törkölypálínka 3.70—3.80, seprőpálínka 3.70—3.80, szilvórium 4—4.30, barackpálínka 5—5.50, eperpálínka 4.20—4.40, magasfokú borpárlat 5.20—5.30, alacsonyfokú borpárlat 5—5.20, avinálal célokra szolgáló 3.40—3.45 pengőig terjedő áron 10.000 literfokoként III. táblázat szerint + 3% forgalmi adó.

KIADÓTULAJDONOS:
„FALU” MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSÉG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL.